

Slovenski Gospodar.

List ljudstvu v poduk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 2 gld. 50 kr., za pol leta 1 gld. 30 kr., za četrť leta 65 kr. — Naročnina se pošilja upravnistvu v tiskarni sv. Cirila, koroške ulice št. 5. — Deležniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezni listi dobé se v tiskarni in pri g. Novak-u na velikem trgu po 5 kr. Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo. Za oznanila se plačuje od navadne vrstice, če se natisne enkrat, po 8 kr., dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Nekaj iz Srbije.

Mlado društvo in mlada država — njih vsaka najde na svoji poti svoje težave in one so njima lahko nevarne, ako jima ne stoji na čelu mož, ki pozna razmere, pa ima tudi močij, da jih obrne na korist prav društvu ali državi, kateri so nevarne. Srbija je v svoji novi časti še mlada država, sem od leta 1878. Knezu Milanu ni prinesla kraljeva krona sreče ter se ji je odpovedal in déli so jo njegovemu sinu Aleksandru na glavo; krmilo vlade pa so vzeli trije vladarji v roke. Ali predno je dobil mladi kralj leta, vzel jim ga je, dne 13. aprila 1893, iz rok, ker so bile zmešnjave nastale, pa jih niso mogli drugače razmotati.

Od onih mal je bilo dobro, dokler je dr. Dokić živel. Njemu je mladi kralj zaupal, pa tudi do raznih strank je dr. Dokić imel toliko moči, da se niso prevzele, čeravno je bil radikalni stranki greben že močno vzrasel. Čim je dr. Dokić zbolel, posebno pa od časa, ko je blagi domoljub zatisnil svoje oči, ni mogel mladi kralj več brzdati te stranke ter so ministri, vzeti vsi iz nje, delali najraje zoper ali vsaj brez njega, za koristi svoje, radikalne stranke. Ali bi mogel, smel kralj to še gledati nadalje? Ker je kralj mlad, upali pa so si njega ministri veliko in posebno zoper našo državo so v zadnjem času napeli tako silno strune, da je naša vlada opomenila kralja na to z vso resnobo. Tudi to je kralja bolelo, saj zna, da bolji sosed njemu ne more biti nihče, kakor mu je ravno naš svitli cesar. In še več!

Radikalna stranka je delala vseskozi le za-se; kmetom je obetala znižanje davkov, svojim ljudém pa je delila masne službe in če jih ni več bilo, osnovali so kar tebi nič, meni nič nove. Da se kmetom ne zamerijo, niso se upali iztirjevati davkov in nastala je nazadnje v državnih kasah tema. Njo so najprej čutili pri vojakih in po uradih, ker ni bilo več plače. Vsled tega so se pritoževali pri kralju in torej kralju ni ostalo druga, kakor da poseže v vlado ter imenuje novo ministerstvo, pa tako, da ne bode čisto pod silo radikalne stranke. Ali v tem kralju sreča ne služi ter ne dobi sposobnih mož za tako ministerstvo in kralj še poskusi eno. Pokliče predsednika v ministerstvu, generala Grujića ter mu izroči tri pogoje; če jih ministerstvo vsprejme ostane še lahko nadalje, sicer pa dobi slovo. Kralj pa tirja v tem za-se pravico do vnanje politike ter do vojaštva in od radikalne stranke — pravično vladanje.

Ali ti pogoji niso pogodu radikalni stranki in kralj si ne zna pomoči; zato pokliče očeta Milana iz Pariza, radikalna stranka pa Pasića iz Petrograda. Te dni se ima torej odločiti, kaj bode iz naše mlade sosedinje na jugovzhodu. Za kralja še je sreča, da ima vojaštvo za-se in če radikalna stranka, čije glava je ravno oni Pasić, ne vsprejme njegovih pogojev, ostane še kralju to, da

sestavi ministerstvo iz samih častnikov ter mu naj potem ono postavi državo zopet v red, po volji njegov. V uri, ko to pišemo, še ni znano, kako da se razvozlja ta štrenja, a želimo, da dobro, sicer pa postane prav lahko Srbija ognjišče, raz katero vsplamti vojska, da ji človek ne ve ne kraja, ne konca.

Slovinci in vlada.

(Govor dr. Lavoslava Gregoréca v 255. seji drž. zbora.)

(Dalje.)

Pred vsem se je zabranila Taaffejeva volilna reforma in ž njo v zvezi stoječa preosnova naše notranje in morda tudi zunanje politike. Taaffejeva volilna reforma ni bil nikakošen predlog iz zadrege, da bi morda z večjo častjo in slavo odstopil, kakor se trdi, ampak dobro preišljen načrt, kateri je odobrila sama krona in to hoče v sedanjih razmerah mnogo reči, ker odstopivša vlada ni bila parlamentarna, nego vlada Nj. Veličanstva cesarja. Jaz toraj trdim, da je Taaffejeva volilna reforma odločena, našo notranjo in morda tudi zunanjo politiko popolnoma predrugačiti. To se je zabranilo. V prvi vrsti je hotel grof Taaffe popraviti veliko politično krivico. Pri zadnjem ljudskem štetju je bilo 5,716.000 mož čez 24 let starih. Pri zadnjih volitvah v državni zbor je bilo izmed teh zaznamovanih samo 1,732.075 volilcev v volilnih zapisnikih. Ostanek, to je 3,984.000, torej 697 od vsakega tisoča, je bil izključen, ni imel volilne pravice, bil je toraj politično brez pravice. Zakaj? — Ker so siromašni, tako siromašni, da se ne morejo popeti niti do petgoldinarskih mož.

To pa vladajočih krogov čisto nič ne ovira, tem siromakom nalagati celo težo brambovske dolžnosti, celo težo posrednih davkov. Jedro naše vojske tvorijo brezposestniki. Nad dve tretjini vseh državnih dohodkov morajo pokriti posredni davki. V ožigled takih bremen in dolžnostij zahteva pravica, da se da volilna pravica tudi tem siromakom. To je nameraval grot Taaffe storiti.

To se je zabranilo, vsaj v zmislu, kakor je menil grof Taaffe. Taaffejeva volilna rejorma pa je imela še drug namen, namreč sedanje volilne privilegije sicer dopustiti, vendar jih z razširjenjem glasovne pravice oslabiti do splošne volilne pravice ter na ta način ugonobiti sedanjo premoč nemško-liberalne stranke. Da je to moje mišljenje pravo, dokazuje mi strah, ki se je polastil liberalcev, ter prestrašeni klici po pomoči, ki so se razlegali na vse strani, zlasti pa tje doli do ogerskih liberalcev. Ogersko časopisje pa se je tudi hitro privadilo nove situacije. Modrovalo je tako: Ako se tam gori uvede splošna volilna pravica, gotovo se ne bo ustavila na

Litvi, ampak zmagoslavno prodrila tudi k nam, ter uničila tudi naš ogerski liberalizem; ta misel ni bila brez podlage, ker ogerski liberalizem živi istotako, kakor naš samo od volilnih privilegijev.

Žal, da to ni tako znano, kakor bi znano biti moralo. Celo grof Wurmbrand je v svojem zadnjem govoru proti volilni reformi upal si samo od daleč, kakor v večernem mraku, pokazati nam ogerske volilne razmere.

Stvar pa je taka in sicer po znanem memorandu Rumuncev. Ogersko šteje nad 17 milijonov prebivalcev, od teh je prišlo v volilne zapisnike pri zadnjih državnoborskih volitvah samo 840.000 volilcev. Na Ogerskem je volilni census višji nego pri nas in pri tem še ne enak.

Po ogerskih komitatih znaša census okrog 8-10 gld. pri nas samo 5 gld., po slovaških, maloruskih, srbskih in rumunskih komitatih pa 72-80 gld. Dalje pride v ogerskih komitatih na 2000 do 3000 prebivalcev jeden poslanec, v slovaških, rumunskih in drugih komitatih pa šele na 50.000, 60.000 do 100.000. Poleg tega ima na Ogerskem vsak ogerski plemič volilno pravico, kjerkoli je, akoravno nima ničesar. Pripetilo se je nekoč tako, da neki rumunski župan ni imel volilne pravice, ker njegov census ni znašal 72-80 gld., njegov svinjski pastir jo je pa imel, ker je bil ogerski plemič.

To sem navedel, da gospoda nekoliko spoznajo, kako je bilo možno, da sedi v ogerskem zboru 417 Madjarov in da 10 milijonov Nemadjarov nima niti jednega zastopnika. Iz tega se da tudi tolmačiti, kako je možno, da ogerski šovinizem izvršuje take izgrede proti kroni, skupni armadi in proti sv. katoliški cerkvi, kakor se to zdaj godi, ne da bi zadel na ugovor pri nemadjarški večini v deželi, ker ji ravno volilni zakon maši usta.

Iz tega hočem zdaj sklepati. Popolnoma je prav in neovrgljivo, da nemški liberalizem, prištevši italijanski in madjarski, ki vlada sedaj v celi monarhiji, narekuje notranjo in zunanjo politiko, opira svojo moč na najslabšo podporo na zemlji, namreč na najčudovitejše in najkrivičnejše privilegije. Propadejo li ti privilegiji, razpršila bi se vsa liberalna slava in to je hotel grof Taaffe počasi doseči z volilno reformo. Ta volilna reforma bi bila tudi v tej slavni zbornici prodrila z jednostavno večino, ker Poljaki bi si bili v svoji pretkanosti že našli izhod, namreč v tem, da se razširi deželna avtonomija kraljestva Galicije; zato smo tudi mi opazovali, kako so bili že pobiti vodniki nemško-liberalne stranke.

(Dalje prih.)

Cerkvene zadeve.

Trije spomini iz Draždan.

S prijateljem Ivanom sva si leta 1891 ogledala več dni znamenitosti zlate Prage in češke razstave. Neko soboto v jutro pa rečem Ivanu: »Veš kaj? Jutri bo se tukaj v Pragi kar trlo ljudstva; torej se peljiva danes popoldne v Draždane na Saksonsko. Rad bi ondi videl najlepšo sliko Marijino na svetu, namreč slavnoznanu Sikstinsko Madono neumrljivega Rafaela Santija«. Prijatelj takoj pritrdi mojim besedam in popoldne sva se vozila z železnico po divnih severnočeških krajih ob Labi ter dospela v prvem mraku v Draždane, glavno mesto Saksonsko.

Ali vam naj opisujem lepoto severnočeških krajev in mest? Ivan je kar strmел nad to krásoto in začela sva popolnoma umevati navdušenost milega češkega naroda pojočega na večer v razstavi zopet in zopet na-

rodno pesem: »Kdê domov mûj?« in posebno zadnji vrstici prve kitice:

„A to jest ta krásná země (zemlja),
Země česká domov mûj!“

Ali vam naj opišem toliko slavljenjo »Saksonsko Švico« ali pa celo mesto Draždane, ki se prišteva štirim najlepšim evropskim mestom? Ne; kajti to bi bilo težavno. Jaz sem vse le mimogredoč videl in bi tedaj moral večinoma prepisovati. Zato pa le o treh spominih iz Draždan, ker se mi prav ti trije tolikokrat vzbujajo v mojem srcu in tako rekoč silijo na dan!

Ko se v nedeljo vzbudiva in opraviva, bila nama je prva skrb, da poiščeva katoliško cerkev, ki je hkrati kraljeva cerkev, da ondi opraviva svojo pobožnost. Draždane imajo blizu tristotisoč prebivalcev, ali med temi je le nekaj tisoč katoličanov, vsi drugi so luteranci in zato je v Draždanih samo jedna katoliška cerkev. Kake tri ure sva se v njej mudila. Ob 8. uri je bilo za naju nekaj izvanrednega, nepričakovanega in sicer češka pridiga. »In to v čisto nemških Draždanah?« bo ta ali oni čitatelj vskliknil. Da, češka pridiga je bila in je baš vsako nedeljo za češke delavce, katerih je v severnem delu Draždan precej veliko. S prijateljem sicer od pridige nisva razumela vsake besede, vendar pa sva umela, da je pridigar govoril o edinozveličavni katoliški cerkvi in tak predmet je prav najbolj važen v protestantski deželi in mestu.

V Gradci pa je dvadeset tisoč Slovencev in od teh gotovo polovica ne more umeti v visoki nemščini govornjenih pridig in vendar sedaj ni jedne slovenske pridige, da-si je bila pred petdesetimi leti!

Prav govoriš, čislani čitatelj, in taka krivica se Slovcem ne godi samo v glavnem mestu naše dežele, temuč v sekovski vladikovini tudi večinoma ob nemško-slovenski meji in drugod in se torej vidi, da so naši Nemci, čeprav hočejo biti verni katoličani, zastraš strpljivosti daleč za svojimi saksonskimi brati. Želiva jim: »Bog jim vžgi pravo krščansko ljubezen!« ter upajva, da bo za novega nadpastirja boljše!

Proti koncu češke pridige prinese cerkovnik k srednji vrsti stolov, kjer sva midva med češkimi delavci sedela, več podolgovatih belih papirjev, kjer je bilo nekaj zapisano. Na vsak stol dene po dva papirja, kjer je v nemškem jeziku bilo tiskano blizu to-le:

»Vsako nedeljo in praznik pridejo katoliški vojaki k službi božji in se jim naj ti sedeži prepusté. Vsak vojak naj ima molitvenik s seboj; ako ga nima, naj si ga pri vratarju izposodi. Pri sv. maši naj klečijo razun pri evangeliju in prej nimajo cerkve zapustiti, predno se ne dá blagoslov!«

Vsled tega opomina sva se s prijateljem po končani češki pridigi umaknila iz teh stolov in šla v stranski del cerkve, da bi počakala vojake. Točno ob 1/9. uri pridejo s svojimi častniki in zasedejo spraznjene stole. Zdaj se začne sv. maša. Vojaki so vsi imeli molitvenike v rokah, klečali so razun pri evangeliju in so se tudi častniki vzgledno obnašali. Po sv. maši se ni dal blagoslov z Najsvetejšim, ampak je bila nemška pridiga, po tej še le blagoslov in potem so vojaki spodobno zapustili cerkev. (Konec prih.)

Gospodarske stvari.

Katera krma velja za ovce?

Po zimi so med domačimi živalmi pač ovce najbolj izbirljive gledé na klajo. Človek sam ne vé, kaj bi njim položil, da bi ne shujšale; le premnogokrat ravno narobe dela in jim daje stvari, ki ne pospešujejo rasti in

reditve ovac. Najboljše za to žival po zimi je pač lepo seno in sicer prav suho, izborno, mehko in sladko. Boljša je slama, kakor pa slabo, plesnjivo, mokrotno in kislo seno. Drugim živalim vsaj ne škoduje, če dobijo včasih kislega sena, a ovca ti precej zbolí, če jo nekaj dnij krmíš s takim senom. Ako se mora vsled pomanjkanja rabiti slama, pa je za ovce največje vrednosti le prosena slama, vsaka druga ne koristi jim nič ali le prav malo. Pač pa naj se jim polaga pogostokrat krompir ali podzemljica, če ga je toliko pri hiši. Ta se nareže na tanke plošče (šnite) in se podaja v škaflu ali kaki jednaki posodi. Ker krompir povzročuje zelo hudo žejo, morajo se živali že prej napajati, kakor se jim položi, kajti potem bi se preveč vode navleklo, ako bi bile site krompirja. Kar se repé tiče, je pripomniti, da ni najmanjše imenitnosti, a polaga naj se ne sleherni dan, ampak le včasih! Brejim ovcam se krompir in repa ne sme polagati.

Ovce, katere si hoče gospodar prav debele zrediti, morajo pa tudi včasih, posebno zadnje tedne, zrnja dobiti. Ako se jim daje oves ali zob, ni ga treba premleti ali zdrobiti; pač pa se ječmen, rž in sočivje najprvo namočijo v (toplo) vodo, malo osolijo in zdrobijo. Le preveč zrnja ni dobro dajati, ker s tem se pokvari živalim zdravje in nikar, da bi se zredile, le zbolijo, shujšajo in gospodar ima mesto mastne pečenke ali dobička le prav peprijetno zgubo in škodo.

Ranjena kolena pri konjih.

Ne le grdo, ampak tudi zelo škodljivo je, če imajo konji bolna kolena. Vrednost še tako čilega konja najboljšega plemena se hitro zmanjša in cena zelo zniža, če nosi vboga žival ranjena kolena, polna krast, ali vsaj z odrgano dlako. Zato pa tudi skrbi vsak gospodar, ki ima konje, da take bolečine odpravi na kakoršni način koli. Bodi torej dovoljeno, da si na tem mestu tudi ogleđamo primerno, zelo priprosto sredstvo, zdravilo zoper rane na kolenih, ki ni drago, ki je vsakomur lahko dobiti.

Brž, ko se konj na ta ali oni način rani, mora se ranjeno mesto prav dobro oprati z vodo. A pri tem je paziti, da se ne dotakneš z roko ali s kako drugo trdo stvarjo rane, ampak izprati se mora prav previdno in počasno. Na to se s kosom platna koleno obriše in posuši in tu je še le prav treba opaznemu biti in rano jako varovati. Najboljše je, če se polagoma in previdno polaga platno na koleno, dokler se ne napije vode in na to vzame se drugi kos, s katerim se ravno tako napravi, dokler ni ranjeno mesto prosto vode in vse mokrote. Potem se rana počasi in lahko obveže. Najprvo vzame se precej bombaža ali pavole, ki pa mora vsaj nekoliko poravnana in čista biti, in te se naloži za prst debelo na rano. Ko je bolečina z bombažem pokrita, pritrđi se pavola še s kosom flanela. Mesto flanela ne sme biti platno, pač pa se ta flanel še enkrat poveže s prav mehkim usnjem. Strogo se mora vsaj kake štiri dni na to paziti, da obvezilo nepremaknjeno ostane in če se poravnata, treba je to le prav na lahko storiti, ker drugači povzročuješ živali neznosne bolečine in zdravljenje oviraš in zadržuješ.

Ko je ta čas preteklo, odvijte se rana prav opazno in konj se pelje na zdravi zrak in vodi se, pa ne predolgo, okoli. Pri tem poslu paziti pa je zopet, da ne počí ona krasta, ki se je v teku teh dnij naredila, ker bi bilo vse prejšnje delo v tem slučaju zaman.

Kedar se jemlje obvezilo raz rane, ne sme se oni bombaž odtrgati, ki se je rane prijel, temuč mora se pri miru pustiti.

Ko pride konj zopet v hlev, zaveže se mu rana še enkrat in ne preteče več, kakor štirinajst dnij ter

rane ni več. Krasta se sama od sebe odlučí, spodaj zraste nova koža in mlada dlaka. Še pozna se ne, če je imel kedaj ta konj na kolenu kako bolečino, kajti nova dlaka hitro dorase staro in dobi celo isto barvo in tako se le težko ali nič ne razločuje od prve.

Sejmovi. Dne 27. januarija v Mariboru. Dne 29. januarija pri Sv. Juriju na Taboru in v Vojniku. Dne 31. januarija v Dobovi. Dne 1. februarija v Jurkloštru in v Soštanju. Dne 3. februarija pri Sv. Juriju ob Ščavnici, v Jarenini, na Kalobju, v Ivniku in v Vidmu.

Dopisi.

Iz Kozjanske okolice. (Več pravice slovenskim učiteljem.) Okrajni šolski svet je v rokah slovenskih možev. Možje, delajte, da bo v našem okraji slovenščina do večjih pravic prišla. Pravico imamo terjati, da bi gospodje učitelji naznanila otrokom po slovensko spisovali, po natorni postavi bi naj pri konferencah drugih protokolov ne poznali, kakor slovenske in bi radi, da bi sploh učitelji smeli živahneje za svoj narod delati. Ne upajo si tega, ker jim gosposka ne daja potem boljih služb. Zlo sitno je to za-nje, da morajo zavoljo tega mlačni ostati. Toliko stanejo Slovence šole in še take male pravice jim hoče gosposka s svojim obnašanjem proti učiteljem kratiti! Hudo je šole staviti in jih zdrževati, plačilo dajati učiteljem in vlagati za pokojnino njim in njihovim, svoje otroke pošiljati v šolo, ko jih je dostikrat doma krvavo treba, vedno in vedno kupovati te in one bukvice, zvezke, papir, peresa, kamenčke, svinčnike, cekre, obleko, obutalo, bati se, da bo zdaj kaka kazen zašumela, toliko izdajati v sedanjih slabih časih, ko se ne da skoro nič prodati in je toliko davka še za druge reči: — vse to je težko! Na težko breme ne nalagajte še krivice, krivica je pa učiteljem zavoljo tega boljše službe zadrževati, ako so res katoliško narodni. Veliko govorijo Nemci, da ljubijo pravico. V djanji kažite! Pravično je katoliško nemškimi narodnim učiteljem med Nemci boljšega kruha rezati, katoliško slovensko narodnim pa med Slovenci. Le od zlahtnega drevesa se rodi zlahten sad in od katoliško narodnih učiteljev se izgojijo katoliško narodni učenci. Glavna šolska postava govori, da bi naj učenci taki postali, religiös sittlich, se reče, da se naj po versko obnašajo. Ne oviraj toraj, gospóda, z nemškutarskimi postavami glavnega namena, in možje od šolskega sveta, trkajte na pravem kraji!

Iz Čadrama. Hišni, graščinski in drugi oskrbniki navadno vsaj o koncu leta svojim gospodom račun polagajo, zakaj bi tega odbor društva za pozidanje nove tukajšnje farne črke društvenikom ne storil očitno, pred celim svetom, kakor se to bolj za domače vsako kvaterno nedeljo po pridigi domačim faranom stori? Znamenito je bilo za nas preteklo leto, posebno za to, ker smo imeli od 24. do 26. roznika svojega mil. g. višipastirja knezoškofa v svojo sredini. Memo stavišča, odločenega za novo farno cerkev, se vozeč, so tistemu že svoj apostolski blagoslov podelili, rekoč: Kedar bo enkrat tu lepa nova farna cerkev stala, bo spadala Čadramska župnija med najlepše v lepej Lavantinskej škofiji. Dne 25. roznika obhajali smo praznik farnega patrona sv. Janeza Krst., a bilo je v našo žalost že v soboto in v nedeljo silno grdo vreme. Zato so mil. g. višji pastir navadno procesijo, katero so hoteli tudi zunaj imeti, zamogli le po cerkvi opraviti in po daritvi sv. meše, pri kateri se je že bilo precej vlč. gg. sosedov zbralo, so tudi včas našega farnega patrona la-

kor navadno povsod, božjo besedo sami oznanjevali in med drugim so rekli, da so prav imeli nekdanji naši predniki, ko so si tako imenitnega moža, kakor je bil predhodnik Izveličarja, največji od žene rojen mož, za varuha te cerkve in cele fare izprosili. Pa kaj pravim cerkve? so dostavili, to ni cerkev, je le kapela po pravici imenovati, tako mala je in zdajšnjim razmeram več ne zadostuje. Zdaj, so menili, je tudi pripraven čas, da farmani vse moči napnejo, to storiti, ker se je že č. g. župniku z velikim trudom posrečilo nad 20.000 fl. v ta namen nabrati in so tudi lepo stavišče pridobili. Pri popravilu sv. Barbare, ki je zdaj prava krasota škofije, pa so pokazali, da taka dela zastopijo. Vsi bi tedaj naj z združenimi močmi delali, kakor pred večimi leti farani pri Sv. Antonu na Pohorju, kakor frančiškani v Mariboru ali Videmčani ob Savi itd. V večjo spodbujo so nam že k prejšnjemu velikodušnemu daru zopet priložili 100 gl. (Konec prih.)

Iz Ormoža. (Silvestrov večer.) Najlepi dokaz, da se tudi priprosto ljudstvo Ormoškega okraja vzbuja, bil je mnogobrojen obisk čitalničnega »Silvestrovega večera«. Društveni prostori so bili do zadnjega kotička polni, največ od zavednega kmečkega ljudstva. Duhovska in posvetna inteligenca je bila častno zastopana. Muzikalni program je obsegal svetovnoznana imena Mendelssohn, Rossini, Smetana, Berioth ter se je izvršil precizno. Pesmi »Naša zvezda« in »Hajd u boj« so se morale na splošno zahtevanje ponavljati. Čitalniški diletantje so predstavljali na občno zadovoljnost dve veselogri »Eno uro doktor« in »Srečno novo leto«. Največ zaslužene hvale in priznanja stekli ste si gospodični Marija in Antonija Stupca, koji ste najbolj priljubljeni v našem društvenem življenju. Mi se od srca veselimo na njinem vspehu ter kličemo vrlim rodoljubkinjam: Bog vse živi!

Iz Ptujja. Starina Dav. Trstenjak je pisal čitalničarjem ob slovesni otvoritvi tukajšnje narodne čitalnice dne 5. septembra 1864. l. pomenljivo pismo, iz kojega sem povzel te besede: »V staroslovenskem Ptujju, slavnem že za Rimljanov, zbudil se bo gotovo v kratkem narodni ponos in čislano bo ime slovensko. Pred stolpom velike cerkve najdete kamen z napisom: JARMOGLO avgusto sacrum. Jarmog bilo je ime Perunovo, boga groma in bliska, zato so kralji in knezi staroslovanski nosili imena: Jaromir, Jaroslav, Mogomir, Mogislav. Jar pomenja: »goréč«, »krepek«, mog pa »silen«, »mogočen«... Vzemite si to ime za svoje geslo in »jaro in možno« delajte na polji narodne omike«... »Jaro in možno!« Hočete-li, da Vam naštejemo, kaj je slavna »Narodna čitalnica« Ptujjska v teku let po tem geslu storila za narodno omiko in probujo, za povzdigo slovenskega imena na Južnem Štajarji? Zadostujejo imena odličnih čitalničarjev: Čuček, Meško, Herman, Ploj, Gregorič, Jurtela, Jurca, Glaser, Gross, Ferjančič, Hrzič, Trstenjak, Lendovšek, Žitek, Urbanec, Romih i. dr. — Zadnja leta živi naša čitalnica dokaj skromno in tiho. To še ni poseben znak življenja, če se marljivši čitalničarji enkrat v letu, na Silvestrov večer zberó k tomboli ali običajnemu plesu, pa morda še enkrat — »pusta« častit. No letošnji, oziroma zadnji »Silvestrov večer« so nas nekateri gospodje, največ učitelji, razveselili z godbo in petjem. Godba in petje, to je tisti prevažni faktor, ki bi tudi naši čitalnici pomogel zopet na noge, ako bi se bolj uvaževal, marljivše gojil. Ali tu nam žal ne dostaje močij. Imeli smo jako dobrih pevcev in pevk. Odšli so, prihajajo pa večinoma, ki niso pevci. In zopet nam te dni odide mož, ki ni bil le pevec, nego »Slovenskemu pevskemu društvu v Ptujju« duša, prej predsednik in sedaj častni ud, Miha Lešnik je imenovan davk kontrolorjem v Knittelfeld. — »Oj, vrni mi se

skoro spet!« to je naša iskrena želja, to smo si mislili zlasti na Sv. Treh Kraljev večer, ko smo se v čitalnici poslavljali od vrliga moža. Takih uradnikov naš narod potrebuje. Ne jemljite mu jih, nego dajte! Ptujskim Slovincem, naši »narodni čitalnici« pa naj bi Bog poslal pevcev, kakoršen je g. Lešnik bil, enakih pevcev in pevk, kakoršnih se je bilo omenjeni večer lepo število zbralo od blizu in daleč, počastit odličnega svojega tovariša z zares izbornim, divnim petjem! Takih večerov v glasbenem oziru si želimo več! — »Jaro in možno!«

Politični ogled.

Avstrijske dežele.

Dunaj. V deželnem zboru za Dolenjo Avstrijo so govorili o neposredni volitvi kmečkih volilcev t. j. kmetje naj volijo poslanca, ne pa volilnih mož in le-ti potem poslanca. Taka volitev bi bila pravična, ali težava je v vprašanju: kje naj volijo, ali doma, v svoji občini, ali pa v kraju, kjer je n. pr. okrajna sodnija? Prvo bi bilo mudno za vlado, za nje komisarje, drugo pa za kmete. Kakor obeta vlada, reši se to vprašanje v državnem zboru, kedar pride v njem sprememba volilne postave v razpravljanje.

Češko. Sodnijska razprava o členih »Omladine« v Pragi kaže več, kakor treba, da je nekaj mladeži v naših dneh sila razuzdane ter že ne pozna ona več nobene postave, ne božje, ne človeške: še celo pred sodnijo, na tožnji klopi, ti je predrzna in ravsaja, kakor da čez njo ni več gospoda. Par takih dečakov je pa dobilo za to še posebej kazni od sodnije. — Za mesto Pisek in dr. ponuja se v poslanca Mladočeh dr. Viljem Kurz iz Prage. Volilcem ni mož sicer po volji, toda doslej še nimajo drugega moža, ki bi se jim ponujal za poslanstvo, in tako bode že on dober!

Štajarsko. V deželnem zboru je posl. Pirchegger se pritožil, da c. kr. okr. glavarstvo v Brucku prepoveduje požigati trebišče v gozdih, ali ces. namestnik mu je odgovoril: Požiganje poprek se ne brani, toda naznaniti se mora prej glavarstvu, da se požar ne zanesse kje drugam, v sosedov gozd. — Občina Podčetrtek pobira poleg 98 odstotkov obč. priklade, ako ji dež. zbor dovoli, Slov. Bistrica pa 30 kr. od hl. piva. Ne bode jima torej malo priklade!

Koroško. Dr. Steinwender se zopet ponuja v Beljaku za poslanca in je skorej gotovo, da si ga »spokorjeni« volilci zopet izvolijo za zastopnika v drž. zboru. — V nedeljo, dne 28. januarija, ima podružnica sv. Cirila in Metoda pri »Majarču« blizu Beljaka, dne 4. februvarija pa podružnica v Št. Janžu v Rožni dolini svoje letno zborovanje, pri zadnji bode tudi veselogra: Berite »Mir!«

Kranjsko. V Ljubljani si želijo višjo deklško šolo, se ve, da s slov. poučevanjem. Prej ali slej tudi dobijo tako šolo, sedaj pa se bojijo še velicnih stroškov. — V Dolenjem Logatcu imajo slov. bralno društvo, toda v njem je poleg nekaj slovenskih, čvetero nemških listov na mizi. Ali vam je to slovenski napredek!

Primorsko. Te dni se vršijo v Gorici volitve v trgovinsko in obrtnijsko zbornico v Gorici; vdeležijo se jih tudi slov. obrtniki, ni pa še veliko upanja do zmage. — Minister za trgovino, grof Wurmbrand, se mudi sedaj v Trstu in slavijo ga tamošnji laški liberalci čez mero, ker upajo, da jim minister potem odpre drž. možnjo v podporo laške trgovine.

Hrvaško. Čitalnica v Makarski je izvolila dr. Ante Štarčevića svojim častnim članom. — Baron

Živkovič bode dež. poslanec za Osek in pristopi v vladno stranko.

Ogersko. Grof Julij Szapáry je izstopil, poleg večih drugih, iz vladne stranke. Grof utegne postati predsednik v novem ministerstvu, ako pade ministerstvo dr. Wekerla. Vsak dan se pričakuje, da se to zgodi; potem je civilni zakon« pa pokopan in upajmo, da ne pride za-nj nikoli »ustanjenja dan«.

Vunanje države.

Rim. Da ima nek ruski škof od cara Aleksandra naročilo, naj pogodbo s sv. očetom Leonom XIII. v imenu ruskega cara sklene, ni bojda resnično, pač pa ima škof od cara dovoljenje, da se lahko zglaš pri papeža, ko pride v Rim, kakor je to sploh dolžnost kat. škofov. Škoda, če je le tako!

Italijansko. Vlada skliče državni zbor še le za dne 20. februvarija, Crispi ima torej dovolj časa, da že sestavi tisti načrt, po katerem hoče vlada vzboljšati državne razmere. — Na Siciliji še ni miru in ustaja se prej razširja, kakor pa pojemlje. Uzrok ustaje je skorej povsod revščina, nekoliko pa tudi anarhizem, ki se širi jako naglo pri delavcih, posebno pri rudarjih.

Francosko. V Parizu so v neki zalogi našli patrono, polno dinamita; bila je nažgana, toda ni počila. Nastavil jo je že kak tovariš Vaillantov. — Več mladih ljudi se uči sedaj v Parizu ruskega jezika, toda gre jim rodo in njih večina pa pač obnemore v učenju tega jezika, predno se ga nauči, če tudi le za silo. Za francoske jezike je rusčina pretežka!

Belgijsko. Razprave o volilni spremembi še v državnem zboru niso h koncu, vendar pa se pravi, da je večina za spremembo, kakor jo vlada predlaga.

Nemško. Odkar je pruski kralj ob enem nemški cesar, imajo Prusi veliko več stroškov, kakor poprej in dohodki zato niso večji. Nasledek tega pa je, da jim vsako leto primanjkuje, letos celo za 70 milj. denarja. Vsled tega je velika nevolja, ker jim je treba nategniti — davek; ali kaj si čejo, ko ni druge pomoči!

Rusko. Carova rodbina je v Petrogradu, pa se ne čuti ondi nič kaj srečne, ker se je zmérom bati nihilistov. Teh še je vedno veliko in čem manj se o njih sliši, tem bolj so nevarni. Posebno carevna si je vedno v strahu, ker je že bila v veliki nevarnosti, povzročeni od njih.

Bolgarsko. Knez Ferdinand dobi veliko odlikovanje od črnogorskega kneza in pride posebni poslanik, da mu ga prinese. To ni brez pomena, ker je ruski car boter otrokom kneza Nikite in zato se misli, da se ruska vlada ne brani več pripoznati kneza Ferdinanda za bolgarskega vladarja.

Srbsko. Kralj Aleksander je poklical poslanika na Dunaju, dr. Simića k sebi ter mu neki naloži skrb za novo ministerstvo. Za našo državo je to prijetna novica. Po novih poročilih je ministerstvo že gotovo.

Turško. Sultan Abdul Hamid ljubi mir in zato skrbi, da se njegova vlada ne zaplete v kake zmešnjave s tem, da je preveč prijazna ali angleški ali ruski vladi. Oboje je za Turčijo nevarno.

Afrika. V Maroku sicer sedaj ni boja, toda miru ni, ker španjska vlada sili na to, da se Kabiri okoli Melile podvržejo njej, tega pa ti ne marajo in tudi sultan jih ne sili, da storijo takó.

Amerika. V Braziliji so bili zadnje dni na večih krajih boji, ali nobena stranka ni premagala druge tako, da bi se morala njej podati. Dokler pa tega ne bode, še je vedno vojska. Nesrečni ljudje!

Za poduk in kratek čas.

Sekelji.

Rodoslovna in životopisna razprava. Spisal Matej Slekovec, župnik pri Sv. Marku nižje Ptuja.

V samozaložbi č. g. Mat. Slekovca, župnika pri Sv. Marku nižje Ptuja, je izšla pred kratkim za nas štajarske Slovence prezanimiva knjižica pod omenjenim naslovom. Na duhovskem, kakor na pisateljskem polju neumorno delujoči č. g. M. Slekovec nam je podal v tej sicer le 50 strani obsegajoči brošurici kratko in jedernato zgodovinsko monografijo, ki mora, kakor že rečeno, zlasti štajarske Slovence prav zanimati. Ako so bili prejšnji zgodovinski spisi spretnega in marljivega č. g. Slekovca prav dovršeni, tem bolj se pa še to kaže v tej brošurici. Z velikim trudom je č. g. pisatelj nabral posamezne zgodovinske podatke, nje dobro uvrstil in tako zlasti štajarskim Slovincem podal knjižico velezanimivo. Slovenska zgodovina je prav tužna. Nepretrgana vrsta nasilstev nemških velikašev in vitezov, turških velerazbojnikov, to je rudeča nit, ki se prede skozi njo. Nekako prijetno iznenadijo čitatelja pa životopisne slike Jakoba in Lukeža Sekelja. Ta dva plemenitaša sta za slovensko zgodovino v svoji dobi velevažna in zanimiva. Oba sta pravična, Bogu in cesarju zvesta bila, ter sta vsled tega tudi imela srečo in zapustila slaven spomin in veliko premoženje. Od kalvinske in lutrovske kuge okuženi potomci pa so vse zapravili in sramotno izginili. Pisatelja teh vrstic so zlasti zanimala date o Št. Vidu, Tramu in Borlu. Njemu kot Št. Vidčanu so še iz deških let znani ostanki grada, »Tram« in globoki grajski studenec, ki so ga bili kratko preje zasuli. Mesto, kjer je stal »Tram«, je bilo v letih od 1860—70 lastnina Ptujске trgovske rodbine Winkler in cela okolica se še zdaj imenuje Tramberg. Ravno pod tem gradiščem stoji majhna gotiška kapelica sv. Ane, na vznožju pa stoji stara cerkev sv. Janezu Krst. posvečena.

Zanimivo je tudi, kakor omenjena knjižica »Sekelji« poroča, da so še v srednjem veku se imenovali gradi, kakor jih zdaj še imenuje prosto slovensko ljudstvo, n. pr. Ormož, Borel itd. Pozneja birokraska nemškutarija je pa svoje burke uganjala s temi in drugimi imeni: Ormož-Friedau, Borel-Ankenstein, Senjarovci-Schweindorf itd. Za verne kristjane je žalosten zgodovinski prizor tista doba, ko je n. pr. Št. Vidsko župnijo in njene dohodke in prebivalce »kupil« podli barantač svetnega stanú, ter tam kot »župnik« (?) prav po židovsko izsesaval ljudstvo in — svoje kaplane, katere je tudi za svoje robotarje smatral dotlej, da razjarjeno ljudstvo ni storilo, kar je bilo edino pametno in umestno: da je simonistično pijavko pognalo. Velezaslužnemu in velespretnemu pisatelju »Sekeljev« pa čestitamo k njegovemu najnovjšemu zgodovinskemu delu. Č. g. Matej Slekovec je vse skozi pokazal, da je mož, sposoben tudi še večja dela v tej stroki slavno in uspešno izpeljati, ter mu izrazimo v imenu rodoljubnih čitateljev zaslužen zahvalo in priznanje. Prior Žički.

Jožef Freuensfeld, † učitelj v Ljutomeru.

V teku preteklega leta pokosila nam je britka smrt tri odličnjake in sicer g. Jožeta Horvat-a, vrlega nadučitelja, g. Jožeta Gomilšek-a, iskrenega narodnjaka in osem dnij pred novim letom pa v dalnji Pragi velespoštovanega in velezaslužnega učitelja gospoda Jožefa Freuensfeld-a.

„Osoda kruta ni mu dala,
Da v rojstno legel bi zemljó,
Da tankaj, kjer mu zibel stala,
Počilo trudno bi teló.

Na tujem sveti, v dalnji Pragi
Smrt bleda ga zadela je;
In tukaj zemlja tvoj ponosni
Život v naročje vzela je.

Z domačega ti ni zvonika
Pel mili, znani glas zvona,
In znancev množica velika
Za tvojim ni pogrebom šla.

Na tvojem grobu ni točila
Predraga mamica solzá,
Na tvojem grobu ni molila
Za brata sestrica Boga“.

Njegova zadnja želja je bila, pokopati njegovo truplo v domačo slovensko zemljo. Zaradi tega je tudi Ljutomersko učiteljsko društvo v svojem zadnjem zborovanju sklenilo, ustreči zadnji želji svojega nepozabljivega sotrudnika, vrlega narodnjaka, neumornega delovalca za procvito in blagor slovenske domovine, dovršenega pesnika in pisatelja slovenskega ter prepeljati s pomočjo dobrovoljnih darov njegovo truplo v domačo zemljo. Prosimo tedaj vse njegove prijatelje in znance vse narodnjake in narodnjakinje, vsa slavna društva itd., naj blagovolijo v ta namen nabirati podpore in nabrane prispevke doposlati učiteljskemu društvu v Ljutomeru. K obilnemu sadu pomozi Bog! P.—h.

Smešnica. Pri porotni sodnji zagovarja zgovorni odvetnik tatú ter govor konča: »Gospodje, ko bi bili vi v tistem času na mestu tega moža, ne vem, če bi ne bil kateri izmed vas tudi segel po uri, saj je ležala tako lepo na mizi, ni pa bilo v tistem hipu nikogar v hiši!«

Razne stvari.

(Krone za družbo sv. Cirila in Metoda.) Na Ptuju so obhajali dne 22. januarija sedemdesetletnico preč. gosp. prošta Matija Modrinjak ter so se nje vdeležili duhovni sobratje v obilnem številu. Pri tej priložnosti se je nabralo 40 kron za družbo sv. Cirila in Metoda, ki so se poslale vodstvu te družbe v Ljubljano.

(Slovstvo.) Preč. g. Ignacij Orožen, prošt stolne cerkve v Mariboru, so izdali 8. zvezek zgodovine naše škofije in obsega dekanijo Nova cerkev. Knjiga je pregledna, zanimiva in šteje 612 strani, dobi se pa po 1 glđ. 60 kr.

(Občni zbor.) V nedeljo, dne 28. t. m. popoldan ob 1/4. uri priredi kat. pol. društvo Slatinsko v gostilni g. Fr. Ogrizeka svoj letni občni zbor. Na vabilo odborovo pride drž. poslanec vlč. g. dr. L. Gregorec ter bo govoril o političnem položaji Slovencev sploh in kmetov posebej. Po zborovanji je prosta zabava.

(Veselico) priredi Ormoška čitalnica v nedeljo, dne 28. februarija v svojih prostorih. Vstopnina za osebo 20 kr., za obitelj 40 kr. Vstop je dovoljen le udom in od njih vpeljanim gostom. Začetek ob 7. uri zvečer.

(Vabilo.) Šmarijska čitalnica in posojilnica ter podružnica sv. Cirila in Metoda za Šmarije in Slatino imajo v nedeljo, dne 28. t. m. po 3. uri popoldne v čitalnični sobi svoj občni zbor z običajnim vspeedom. Po zborovanji prosta zabava in petje. Domači in bližnji rodoljubi se najuljudneje vabijo k mnogobrojnej udeležbi.

(Umrl) je č. g. Franc Kalin, župnik v pokoju v Reichenburgu, v 70. letu svoje dobe. Naj počiva v miru!

(Kje je?) Jurij Obržan, tesar pri Sv. Petru blizo Loke, je šel dne 16. januarija na sejem v Radeče, ali ni se doslej še vrnil. Sumi pa se, da je gredoč s sejma padel v Savo.

(Častni občan.) Občinski odbor na Humu pri Ormoži je v zadnji seji g. Petra Zadravca, posestnika v Loperšicah in v Humu, vsled njega zaslug za cerkev, šolo in občino soglasno imenoval za svojega častnega občana.

(Čitalnica) v Gornjem Gradu ima ta-le odbor: Gosp. Anton Svetina, c. kr. notar, predsednik, dr. Ivan Šlander, okr. zdravnik, tajnik in g. Drag. Jeranko, učitelj knjižničar ter so gg. Ant. Rodošek, župnik v Šmartinu, Ivan Erhatič, c. kr. okr. sodnije pristav, Jožef Kranjc, veleposestnik in Ant. Perne, not. pisar, v odboru.

(Nemški napisi.) Po naših mestih in trgih so skorej vsi napisi trgovcev nemški in nekateri tudi v nemških barvah. Ker se slov. kmet, posebno v Ljutomeru, na Ptuju itd., sedaj ogiba tacih trgovcev, prehaja že trgovce zona, češ, da taki napisi vendar-le niso igrača.

(Nemški red.) Č. g. Franc Munda, kaplan v Ormož, je dobil enako službo pri Sv. Miklavžu blizu Ormoža. Na njega mesto je prišel v Ormož č. g. Andrej Glibe, kaplan v Središču. Oba sta iz »Nemškega reda«, Središka župnija ostane sedaj brez kaplana.

(Okr. zastop.) Mariborski okr. zastop tako dobro gospodari, da se mu je treba v listih zagovarjati. V račune svoje pa tudi ne pusti nikomur pogledati, kakor tem-le gospodom iz Maribora: Pachner, Badl, Scherbaum in Quandest. Kmeta Bog varuj blizo!

(Nesreča.) V Drstelskem vrhu, župnija Sv. Urban v Slov. goricah, so našli v jutru 20. januarija čvetero oseb mrtvih, zadušenih od soparja, ki je priril do njih iz žganjarije.

(Davki.) Naša dežela je plačala leta 1893 cesarskih t. j. državnih davkov vkup za 6,370.657 gold. V tem je bilo za 2,423.637 glđ. od zemljišč, 1,320.522 od hiš ter 1,282.120 glđ. prihodnine. To je lep denar!

(Šolstvo.) Gosp. dr. Konrad Jarz, c. kr. dež. šolski nadzornik za ljudske šole v Gradcu, je te dni nadzoroval ljudsko šolo in pripravnico čč. šolskih sester v Mariboru.

(Vojaštvo.) Na Ptuju je prišel v noči 21. januarija Ignacij Leskovšek z oficirji v prepir in v tem ga je eden mahnil z golo sabljo po glavi, drugi pa po roki. Tako je imel potem pa zdravnik dovolj dela na njem.

(Zadušilo) se je Mici Remšnik, ženi zidarja v Vuzenicah, štiri mesece staro dete, katero je imela pri sebi v postelji.

(Odbor.) Pri »bralnem društvu« v Braslovčah so ti-le gg. v odboru: Fr. Pečnik, predsednik, Fr. Šporn, podpredsednik, Zdravko Vasle, tajnik, Fr. Korun, blagajnik in M. Stoklas, J. Prislan ter Fr. Rak, V. Rojnik, J. Pretnar in M. Zajc, pregledovalci računov.

(Influenca.) Iz Celja se nam piše, da jemlje ondi nek gospod čudno zdravilo zoper influenco — kopelj v Savinji. Po leti je kopelj v čisti Savinji sicer prijetna, toda po zimi pa ne bode preveč prijetna!

(Čuden studenec.) Na Humu ima posestnik Lesjak studenec, v katerega je sem od njegovega obstanka že padel tretji človek. Čudno je, da se je vsaki v njem le prestrašil in nekoliko pobil, čeravno je blizu 12 sez-njev globok. Kriva bo menda oprava studenca in nekoliko neprevidnost ljudij.

(Društva.) Slov. čitalnica v Ljutomeru ima v nedeljo, dne 28. januarija zabavni večer in »Bralno gospodarsko društvo pri Sv. Janžu na Dr. polju ob 3. uri popoldne v gostilni g. Josipa Sela svoj občni zbor; bralno društvo pri Sv. Rupertu v Slov. goricah pa dne 2. svečana ob 4. uri popoldne v gostilni g. Majhena.

(Pokopališče.) Mestna občina v Celju tirja za vsak grob na njenih pokopališčih po 4 fl., ubožce pa mora pokopati brez odškodnine.

(Bralno društvo v Slivnici pri Št. Juriji) ima v nedeljo 28. prosinca 1894 po sv. vpravilu popoldne v svojih prostorih redni občni zbor s tem-le vporedom: 1. Slavnosten govor č. g. predsednik; 2. poročilo delovanja društva v minolem letu po gg. tajniku, blagajniku in knjižničarju; 3. pregled računov; 4. volitev novega odbora; 5. razni nasveti in predlogi o pripravi škropilnic, ameriških trt, časopisov, knjig itd. K mnogobrojni udeležbi vabi najljubše

(Zborovanje.) »Politično - narodo - gospodarsko društvo« pri sv. Lovrencu v Slov. gor., ima v nedeljo, dne 4. svečana v prostorih g. Fr. Kosér-ja, redni občni zbor z vsopredom, kakor je v navadi. Ob enem bode pogovor o ustanovitvi »bralnega društva.« K obilni udeležbi vabi

(Obsodba.) Pri c. kr. okrajni sodnji v Celju so obsodili Jarneja Zadravca, hlapca v Grlovi, ker je dekle Trezo Lončar zapeljal, potem pa ji dal mišice, da je umrla dne 17. septembra 1893, na 11 mesecev težke ječe.

(Vinorejstvo.) »Bralno društvo« v Kostivnici priredi dne 2. svečana ob 4. uri popoldne prvo letošnjo veselico v gosfilni g. Štefana Lindiča. Vspored bode ta: 1. Pozdrav navzočih gostov. 2. G. Ivan Belé, potovalni

učitelj iz Maribora, bode govoril o cepljenju z ameriškimi trtami. 3. Prosta zabava. K obilni udeležbi vabi odbor.

(Potreben ukaz) je izdal g. okrajni glavar Ptujski za Ptujski, Ormoški in Rogški kraj, da se šolarji ob šolskih dnevih ne smejo več rabiti kot gonjači na lovih, drugače se bodo take zamude ostro kaznovale. To pesje opravilo bi se naj sploh prepovedalo, ker se najde še k večjemu pri divjakih.

(Dijaški kuhinji) v Mariboru so darovali gosp. dr. Pavel Turner 15 in č. g. Ivan Stanjko, župnik v Tinjah, 20 gld., č. g. Mart. Jurkovič, župnik pri Sv. Petru ničje Maribora, 10 in č. g. Franc Hrastelj, župnik v Ribnici, 5 gld.

(Tombolo) v prid ubogih šolskih otrok priredi učitelstvo Franc-Jozefove ljudske šole v Ljutomeru na svečnico, to je dne 2. februarja ob 7. uri zvečer v Vaupotičevi gostilni ter vljudno vabi k mnogobrojni udeležbi vse šolske prijatelje iz Ljutomera in okolice.

Loterijske številke.

Trst 17. januarija 1894: 70, 16, 81, 35, 60
Linc » » » » 14, 46, 17, 76, 7

Vabilo

k rednemu občnemu zboru hranilnice in posojilnice v Šmarji pri Jelšah, zadruga z neomejeno zavezo, dne 28. t. m. ob 3. uri popoldne v čitalnični sobi.

Dnevni red:

1. Potrjenje letnega računa;
2. Sklep o čistem dobičku;
3. Dopolnilne volitve v nadzorstvo.

Če pri prvem zboru številu vdeležencev ni sklepečno, vrši se drugo zborovanje tisti den ob 4. uri ravno tam in z istim dnevnim redom.

Hranilnica in posojilnica v Šmarji pri Jelšah, dne 18. januarija 1894.

Načelstvo.

Naznanilo.

Začel sem zopet doma ordinirati ter gorim vsak dan z holeniki v svojem stanovanju glavni trg šte. 2 (posebno za bolenike na obeh).

Dr. Oton Mayr.

KONJAK.

Ta iz krepkega, na lastnih goricah zrasednega vina izvlečena Francovka je skušen pomoček za oživljenje dušnih in telesnih močij. Zoper protin, trganje, otrpnenje udov, revmatizem pomaga ču-

dovito in uteši bolečine. Ena steklenica velja 1 gld. 20 kr. Stari konjak je za stare ljudi in take, ki so bolni želodcu, prava dobrota. Cena 1 gld. 50 kr. Kdor naroči 4 steklenice, se mu da škrinjica zastoj in plača se na pošti voznina. Dobi se le samo pri Benediktu Hertl, graščaku na Goliču pri Konjicah na Štajarskem.

Zaloga v Mariboru pri Alojziju Quandest, gosposke ulice.

8-52

Važno za vsako gospodinjo in mater!

2-24

Kathreinerjeva sladna kava

velja vedno več za izvrstno, edino naravno in zdravo ter ob enem za rabo ceno pridajo h kavi. Ona se hladi od visokih zdravstvenih zavodov in je za gospé, otroke, želodčne in živčne bolnike najboljša nadomestba za kavo.

Previdnost pri nakupu! Zahteva se naj in vzame le beli, izvorni zavitek pod imenom

Dobi se povesodi. **Kathreiner.** 1/2 kilo 25 kr.

Tiskarna sv. Cirila

priporoča naslednje knjige:

1. „**Žalostna mati Božja**“, spisal Fr. Bezjak, župnik pri Sv. Marku, 6. natis. Obsega pouk o češčenju žal. matere Božje, pobožnost sedem petkov v čast žal. materi Božji, razne molitve in pobožnosti za god sedem žalosti Marije Device, zbirko molitev za očitno in domačo službo Božjo in precejšnje število svetih pesmij. Ta posebno za sveti postni čas primerna knjiga stane

vezana v polusnje gld. — 70

„ z zlatim obrezkom „ — 80

„ v usnje z zlatim obrezkom „ 1 40

2. „**Družbine bukvice za dekleta**“, spisal Josef Rozman, pokojni Konjiški nadžupnik, 12. natis; namenjene v prvi vrsti dekletom Križevske družbe, pa tudi vsem dekletom sploh jako koristne, veljajo

vezane v usnje z barvanim obrezkom gld. 1 30

„ „ rudečim „ „ 1 40

„ „ zlatim „ „ 1 60

Po poštnem povzetju 10 kr. več.

3. „**Duhovni Vrtec**“, 5. natis, priporočanja vredna molitvena knjiga, posebno za mladino, stane

v usnje vezan z zlatim obrezkom gld. — 85

„ s kopčo „ — 95

4. „**Sveto opravilo**“, spisal Anton Slomšek, nekdanji viši ogleda sol,

5. pomnoženi natis; namenjeno šolarjem viših razredov, velja

vezano gld. — 35

„ v polusnje z zlatim obrezkom „ — 50

„ v usnje z zlatim obrezkom „ — 60

5. „**Ključek nebeški**“, spisal Ivan Skuhala, dekan v Ljutomeru, za šolarje nižih razredov, velja

vezan gld. — 30

„ v polusnje z zlatim obrezkom „ — 40

„ v usnje „ — 50

6. „**Molitve na čast svete družine**“, komad 2 kr., 100 po 1 fl. 50 kr.

7. „**Božič**“ pridnim otrokom, spisal Alojz Vajak, stane 15 kr.

8. „**Svete pesmi za šolarje**“, vezane 10 kr.

9. „**Zbirka narodnih pesmij**“ I. snopič 10 kr.

10. „ „ II. snopič 10 kr.

11. „**Ženitovanje**“ 15 kr.

Gostilnica in kramarija

na dobrem mestu s hišo in njivami v sredini
več župnije se proda iz proste roke.

Več pové upravništvo t. l. 1-3

Mlin na prodaj

s štirimi tečaji na dobri vodi, zidanim poslopjem, zidanimi hlevi, zraven njiva, vrt, ograjen velik pašnik, tri minote od farne cerkve. Cena nizka, plačilne pogodbe lahke. Več se zve pri g. učitelju Kocuvan pri Sv. Bolfenku v Slov. goricah. 1-2

Kneipp-ova sladna kava

je edino prava v rdečih štirivoglatih zavitkih s podobo župnikovo in tvrdo

Bratje Oelz, Bregenz.

V take kraje, kjer se naši pridelki ne dobivajo, razpošiljamo cenó poštné zavitke po **gld. 2-10.** 15-15

Wilhelm-ov

antiartritični antirevmatični

kričistilni čaj

od

Franca Wilhelm

lekarja

v Neunkirchen

na Spodnjem Avstrijskem

se dobi v vseh lekarnah

za ceno 1 gld. av. v. zavitek.

2-5